

BÁCSKAI KÖZÉRTÉK

A Bács-Bodrog vármegyei községi jegyzők egyesületének hivatalos lapja

Hirdetések árszabás szerint
TELEFON 14 SZ.

Főmunkatársak
KISS GYULA SZENDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő
BERKOVITS MÁRK
Belmunkatárs CSAJÁGI BERNÁT

Megjelen vasárnap
Egész évre 8 K, féltre 4 K,
negyed évre 2 K

Közgazdaságunk múlt évi mérlege.

— Előadói jelentés. —

Érdekes, s minden sorában tanulságos jelentést terjesztett vármegyénk agilis közgazdasági előadója: Tóvisi Rácz György kulai nagybirtokos a megye közigazgatási bizottsága elé. A jelentés, melyet méltán nevezhetünk közgazdaságunk múlt évi mérlegének, nemcsak a vármegye közgazdaságának múlt évi eredményeiről számol be mindenre kiterjedő, éber figyelemmel, hanem a socialis kérdéseket is nagy jóakarattal és szakavatottsággal boncolgatja, sőt a mérleg kedvezőtlen eredményeinek megszüntetésére okos és praktikus tanácsokat is ad.

A jelentés, amely bizonyára osztatlan tetszésben részesül nemcsak ott, ahova címezve van, hanem szélesebb körökben is, egész terjedelmében így szól:

Tekintetes Közigazgatási Bizottság!

Mezőgazdasági életünknek csaknem az egész vonalán szomorúan valóra váltak azok a kilátások, melyeket a gazda gyakorlott szemel előtt a kedvezőtlen időjárás s egyéb hátráltató körülmények már eleve megrajzoltak s amelyeknek a tekintetes közigazgatási bizottság elé terjesztett jelentéseim nagyjában szintén előre jeleztek. Azok a kedvező fordulatok, amelyek a termés eredményeken valamelyest

még változtathattak volna, fájdalom, nem következtek be s ennek folytán most posthumus megállapíthatjuk azt, hogy vármegyénkben a tavalyi termés gyöngye volt; mi több: a tavaszi termések hozama még ezen a mértéken is alulmaradt.

Az őszi vetésekben alsó Bácska vidékén a buza, rozs és ősziárpa átlag még tűrhetően fizetett, ellenben Bácska felső vidéke ebben a tekintetben nagyon gyöngye átlagot nyújtott. A tavaszi tengeri, zab, árpa és burgonya vetések eredményében még csak ez a kevés különbség sem mutatkozott, mert ezekben az egész vármegye területén általában véve nagyon gyenge volt a termés. Sajnos a takarmányok terén sem számolhatunk be vigasztalóbb eredménnyel; az eredmény itt is silány volt, ami annál szomorúbb, mert ennek a körülménynek súlyos kihatását legkivált állattenyésztésünkre nagyon is érzi az egész gazdaközönség.

Az 1908 évi őszi vetésekről végleges képet ma még nem alkothatunk magunknak. A búzavetések többnyire kicsiráztak, de sok helyütt hiányosan; némely helyen azonban általában ki sem keltek. A rövid ideig tartó hótakaró természetesen nagyon kedvező hatással volt a vetésekre, csak hogy a bekövetkezett olvadás után a nappali enyhe időjárás, váltakozva a kemény éjjeli fagyokkal, viszont hátrányosan befolyásolta a vetéseket. A maga való-

jában majd csak a bekövetkező enyhébb tavaszi idő fogja elibénk tárni, hogy a nem egészen normalis téli időjárás minő hatással volt őszi vetéseinkre.

A múlt év során vármegyénk kivándorlási viszonyairól jelentéseimben elég kedvező tünetekről számoltam be. December haváig ezekben a tünetekben bizonyos állhatatosság volt. Ebben a hónapban azonban, és azóta folyvást, egyszerre csak ijesztő mérveket öltött a kivándorlás ismét. Amilyen sajnálatos, mi több: veszedelmes ez a körülmény s amilyen nehéz ezen a téren a gyökeres orvoslás, olyan nyilvánvaló az Amerikába való özönlés magyarázata. December ugyanis már csaknem teljesen munkátlannal találja a mezőgazdasági munkásokat, akik novembertől április hó végéig nálunk vajmi mérsékelten jutnak dologhoz. Valamelyes változásra, mezőgazdasági munkásaink lekötésére némi reményünk csak akkor lehet, ha változtatunk viszonyainkon s ha gondoskodunk valamiképen munkásaink téli foglalkoztatásáról is. Amíg Amerikában egész éven át nyitva áll a kenyérkereseti forrás a munkáskezdek előtt, holott nálunk téli időben a mezőgazdasági munkásoknak csak elenyésző töredéke jut keresethez, addig az amerikai viszonyokba már beleszagolt munkások csábításai mellett, a helyzet nehezen fog változni.

TÁRCA.

A titkár.

István Fehér Jenő

Kedves barátom!

Nem rég arról értesítettelek, hogy kitűnő álláshoz jutottam. Nem csak azért volt kedvemre való, mert bőven hagyott időt tanulmányaim folytatására, hanem azért is, mert a gazdám fényesen honorált. Naponta mindössze egy vagy másfél óra hosszát voltam elfoglalva. Ilyenkor a gazdám levelezését végeztem el. Szóval a titkári teendőket végeztem. Este aztán mindig magával vitt a színházba vagy egyéb mulatóhelyekre.

Perzse csodálkozol, hogy mindenütt perfectumot használok. Fájdalom így kellett lennie. Az állásból a múlt héten kicsöppentem. Volt, — nincs. Hiába engem következetesen kerül a szerencse. Néha-néha hozám döngölődzik, akkor is talán csak azért, hogy annál nagyobb fájdalmat okozzon, amikor faképnél hagy. Hogy mért bocsátott el a gazdám, azt is elmondom. Bizonyára érdekel, hiszen te vagy az egyetlen, aki igaz baráti rokonérzéssel kíséred sorsomat.

Az elmúlt hét egyik estjén színházba kísérttem a gazdám. Valami új operettet adtak, amelyből csak egy dal maradt meg az

emlékezetemben: egy hosszú altatódal. Ennek a dalnak óriási hatása volt. Legalább reám, mert az utolsó taktusoknál — a dal intenciójához képest tényleg elaludtam. A mikor megismételték, már hortyogtam. Ekkor valaki oldalba lökött. Összerezcentem. A gazdám volt, aki a látszóvet merően a szinpadra szegelte.

— Nézze csak, — mondotta — nézze csak!
— Igenis, nézem, — szóltam én teljes alázattal.

— Nos mit szól hozzá?
— A mit Méltóságod parancsol, — hebegtem.

— Én nem parancsolok semmit, csak a véleményét akarom hallani.

Nagy zavarba jöttem. Halvány sejtelmem sem volt, hogy mire nézve akarja tudni a véleményemet.

— A véleményem . . . a véleményem . . .
— dadogtam.

A gazdám könyörületes volt és kisegített a zavaromból. Azt mondta:

Számár!

Hálás pillantást vetettem rá. Beszélgetésünk itt egy percre megakadt, mire én ismét bóbiskolni kezdtem.

Merengésemből, ha a szundikálást szabad e költői névvel illetnem, megint a gazdám riasztott fel. A látszóvet lecsapta a

páholy bársony párkányzatára, s felém fordítva orcáját, halkán dörmögte:

— Fajankó!

— Méltóztatik parancsolni?

— Nem magához szóltam . . .

— Oh, kérem . . .

— Csak magáról, — mondotta szeretetreméltóan a gazdám. De ha már felébredt, szaladjon át a szemben levő virágkereskedésbe és rendeljen egy csokrot. Öt perc múlva készen legyen. A csokrot a második felvonás után vigye el Bontai Nasa kisaszszonynak az öltözőjébe. Mondja meg neki, hogy én küldöm s nagyon boldog lennék, ha személyesen is tehetném nála tiszteletemet. Mindjárt meg is hívhatja őt a birtokomra, néhány hétre . . .

— Amint parancsolni méltóztatik.

— Várjon csak. Mondja meg neki azt is hogy a pénzt nem sajnálom

— Igenis.

— Mondja meg neki hogy a legnagyobb tisztelettel fogom környezni de környezettel lehetőleg nem fogom megtisztelni.

— Oh milyen szellemes méltóságod!

— Igen. De ha ja, ne hogy bolondokat beszéljen. Diszkréten és tapintatosan!

Öt perccel utóbb, hatalmas virágcsokorral a kezemben, kopogtattam Bontai Nasa kisaszszony öltözőjének ajtaján.

— Ki az? — csicseregte egy bájos nőhang.

Ezzel kapcsolatban megemlékezem a socialista mozgalmakról is, amelyekről egészen röviden annak konstatálására szorítkozom, hogy ebben a tekintetben örvendetes módon meglehetősen széleskörű uralkodik. Annál örvendetesebb ez a körülmény, mert hiszen abból, hogy a tömegesebb kivándorlás a munkáselemek hangulatának mindig hevesebb hullámzásával szokott járni és hogy a kivándorlási mozgalmakat rendszerint a munkásság helyzetének siralmas voltával szokták komentálni, éppen az ellenkezőre, vagyis a socialista izgatók fokozottabb agitációjára lehetnének elkészülve. Hogy azonban ezuttal nem így történik, ezt csak megnyugvással konstatálhatjuk. És éppen mert magát a tényt örömmel látom, nem is kutatom a magyarázatot. Amiből ha gombostűhegyre tűzném az okokat, találnék egy és más körülményt, amelyekkel meglehetősen magyarázni a dolgot. Például azzal, hogy a legutolsó általános munkabeszüntetés, amelyhez az izgatók annyi reményt fűztek, tudvalévő szilveszternapi kudarcával a hamis profétákba vetett vak bizalmat és hitet tetemesen megingatta. De hát érjük be a következményekkel s ezeknek kedvéért mondjunk le a hasonló kudarcok jelentőségének a méltánylásáról.

Kevésbé örvendetes színekkel festhetem a gazdaközönségnek és ebben különösen a közép- és kisgazdáknak helyzetét, annak — hogy összehasonlítással éljek — az 1905 és 1906-ik évekre állapothoz képest bizony sokban rosszabodott. Ebben a rosszabodásban számottevő szerepet játszanak az adók, az, hogy bizonybizony terhes állami adók mellett a pót- és közköltségek sok helyütt megütik az állami adók magasságát. E mellett ott vannak a silány termési eredmények is. Hogy ez a két körülmény egymagában milyen devalváló hatású, annak leghívebb mértéke a földek árának hanyatlása ugyyszólván napról-napra. Ha aztán ilyen viszo-

nyok között a gazda arra gondol, hogy beruházásokkal, intenzívebb gazdálkodással javítson a helyzetén és ebből a célból jelzálogkölcsonnel akarna mostan magán segíteni, igazában még csak ennek a szándékának keresztülvitelénél akad bökkenőre: vagy egyáltalában nem kaphat kölcsönt, vagy pedig ha véletlenül juthat ilyenhez, a hanyatló földárak, a rossz termékek mellett úgy lebecsülük tulajdonának az értékét, hogy végeredményben alig van köszönet az ilyen kölcsönökben.

És mégis, akármilyen áron történjék is, a gazdasági bajokból más egészséges és eredménynyel kecsegtető kiutat nem találok, mint azt, hogy gazdáink minél belterjesebb gazdálkodást végezzenek. Sohase azt nézzék, hogy minél nagyobb földterületet műveljenek meg, hanem mindig azt, hogy a művelés alatt álló jól trágyázott terület minél jobban kihasználják. Mert korántsem veszteség az, ha a birtok egy részét kivonjuk a gabona megművelés alól. Az ilyen részt értékesíthetjük takarmány termeléssel, ami által elsőrendű lábas jószág tenyésztését teszük lehetővé. Hogy pedig az okszerű állattenyésztés micsoda tényező lehet gazdasági küzdelmünkben, ez elannyira köztudomású, hogy a bővebb fejtegetéstől e tekintetben felmentve érzem magam.

A mai szűkös viszonyok között minden lehetséges mód után kapva kapunk, csak hogy helyzetünkön javíthassunk. A többi között ajánlom gazdátársaimnak ezt a módot is. Nem hiszem, hogy aki élni fog ezzel a móddal, a hozzá fűzött jogos várakozásban csalódnék.

Kula, 1909 január hó.

Rác György

Bácsmegeye közigazgatási előadója

HIREK

Házasság. Árpády József bírói írnok Antalfalván e hó 3-án vezette oltárhoz Neszt Mici kisasszonyt, özv. Neszt Jakabné leányát, Kulán.

— Vittem, vittem, de . . . izé . . . nem fogadta el . . .

— Nem-é?

— Nem. Nagyon udvarias volt, de kijelentette, hogy virágokat elvből nem fogad el. Nos és a meghívást?

— Hálás köszönettel fogadta, de . . .

— De?

— A szerződés nem engedi, hogy hosszabb időre távozzék a fővárosból.

És maga mért remeg úgy, mint a kocsonya, az egész testen?

Mert kérem alássan, lázam van.

— Hisz az előbb még semmi baja sem volt! Hallja barátom, — a gazdám erősen a szemem közé nézett — magát kidobták!

Oh, dehogy is, dehogy is . . . Méltóságos uram, csak nem gondolja . . . hogy bevértam . . . amíg . . . amíg kidobnak.

Azontul egész este egy szót sem szolt hozzám a gazdám. Másnap megkaptam a felmondó levelet.

Igy történt.

Most megint bujhatom az ujság hirdetések. Ólel barátod Ádám.

U. i. Tegnap este láttam a volt gazdám az utcán. Karonfogva sétált Bontai Nasával. Megemltem a kalapomat. Ők rám néztek és összemosolyogtak. Mit szólsz ehhez? Hát akkor miért kellett nekem ott hagynom azt a kitünő állást? Fenti.

— **Telefon összeköttetés** a kulai postahivatal és a kulai vasútállomás közt — nincs, de reméljük és a kulai közönség nevében ezennel nyilvánosan kérjük a temesvári postaigazgatóságot, hogy ezt az összeköttetést minél előbb és rövid uton rendelje el. Nincs ennek semmi akadály, költségről meg éppen nem lehet szó, mert a vasútig húzódnak a telefon-oszlopok és csupán néhány meter dróton mulik a berendezés. Hogy úgy az itteni postahivatalnak, mint a kereskedő és iparos közönségnek erre az összeköttetésre szüksége van, az nem szorul bővebb indokolásra; még a rendőrség szempontjából is kívánatos ez. A postahivatal mindig tájékozva lehetne a vonatok pontos érkezéséről és az állomásfőnökséggel érintkezhetnék. Reméljük, hogy rövid idő alatt e kérelem elintéztét fog nyerni.

A kulai Népkör február 1-én a Nemzeti szállóban saját pénztára javára táncmulatságot rendezett, mely a reggeli órákig tartott. A Népkör pénztárának gyarapításához felülfizetéseikkel hozzájárultak: Dr. Ormay Kálmán 10 K, Löwy Adolf 3 K, Pótz György, Kugler Béla 2-2 K, Koller László, Kosa György, Kődöböcz Zsigmond, Fürstner István ifj. 1-1 K, Pécsi Józsefné, Fárász József 80-80 f, Mátéfi Imre 50 f, Blantz József, Fürstner Ignác, Pintér Vendel, Rác György festő, Hunyár György 40-40 f. Fogadják ezuttal a rendezőség szíves köszönetét.

— **Bohócestély.** A kulai iparos dalárda f. hó 2-án táncal egybekötött bohócestélye úgy erkölcsileg mint anyagilag jól sikerült, mely alkalommal felülfizetni szívesek voltak: Heincz Nándor, Tövisi Rác György 10-10 K, Dr. Ormay Kálmán 3 K, Kirilovits Izidor, Jakób Ferenc, Schwerer József ifj., Kugler Béla, Mudrák Rezső, Dr. Kurcz Henrik, Knéfély Nándor, Trebitser Károly, Kovács Mihály, Löwy Adolf 2-2 K, Scherer Vendel, Kocsis József, Schevarac Károly, Wighardt Ede, Dudás Márton, Spiller Rezső, Nagy István eszmadia, Vicsek Mihály, Puhálák József, Schmidt Jakab vendéglős, Bauer János, Schneider Pál, Kosa György 1-1 K, Tex János 50 f, Trebitser Endre, Francz Fülöp, Treuer József bád. Kramer József, Stojsics István 40-40 f, Dolezsák István 30 f, mely jótékony adományokért ez uton mond köszönetet a dalárda elnöksége.

— **A Kulai Volksverein** e hó 3-án tartott táncestélyén felülfizetni szíveskedtek: Mezey Zsigmond 10 K, Kugler Béla, Dr. Ormay Kálmán 2-2 K, Imhof János, Mehr József, Urnauer Mátyás, Urnauer Lőrinc, Francz Fülöp, ifju Schmidt József, Dr. Kurcz Henrik, Knéfély Nándor, Gantner Antal 1-1 K, Trebitser Endre 40 f.

— **A szekszárdi selyemtenyésztési felügyelőség** tudomására hozza a tenyésztőknek és a selyemtenyésztéssel foglalkozni óhajtó érdeklődőknek, hogy ingyen boesát rendelkezésükre selyempeteket, illetve hernyókat. Ennek ellenében a tenyésztők kötelezik magukat, hogy a selyemgubókat a felügyelőséghez, vagy annak az egyes községekben levő megbízottjainak beszolgáltatják. A felügyelőség a következő árakban veszi a selyemgubókat: I. oszt. 2.30 K-ért, II. oszt. 1.60 K-ért, III. oszt. 1.20 K-ért.

— **Választás.** Szilbácson, február 4-én, Payerle Nándor tb. főszolgabíró elnöklése mellett megejtett I. és II. aljegyzői választáskor egyhangulag I. aljegyzőnek Müller Gézát (volt szilberekai II. aljegyző), II. aljegyzőnek szintén egyhangulag Mihajlovits Istvánt (volt tisztaistvánfalvi sjegyző) az ujfuttaki jegyző ügyes és szorgalmas fiát választották meg. Mindkettőben Szilbács községe és társadalma igen derék tagokat nyert.

— **Az állami tisztviselők és a vasárnapi munkaszünet.** Az összes állami hivatalok, de különösen az állami tisztviselők is már több ízben értekezletet tartottak a vasárnapi munkaszünet érdekében. Mint most illetékes helyről értsülünk ezen értekezletek alapján az illetékes miniszteriumok foglalkotnak ezen kérdéssel s annak eredményeképp már a közel jövőben az állami hivataloknál is elrendelik a teljes vasár- és ünnepnap hivatalszüneteket s így a tisztviselőket jogosan megillető munkaszünet is.

— Én vagyok kérem, — szoltam kissé hátortalanul, — retyezáti és pávatojásfalvi Verpeléty Alajos császár és királyi kamarás legalázatosabb titkára.

Az ajtó kinyílt.

— Mit kíván tőlem? — kérdezte a csodaszép Nasa.

— Öméltósága megbízásából bátorkodom átnyújtani ezt a csokrot és teljes tisztelettel megkérdezni a kisasszonyt, nem volna-e hajlandó néhány hétre Öméltósága birtokára táradni, amely gyönyörű tájékon fekszik.

Tovább nem folytathattam, mert a kisasszony közbevágott:

— Takarodjék innét, szemtelen!

A helyzet kissé kellemetlen volt. Kezdttem melegen lenni. De azért rendületlenül folytattam:

Öméltósága nem sajnálná a pénzt . . .

Bontai Nasa megnyomta a csöngetyű gombját.

— Ha nem hordja el tüstént magát, a szolgálkával fogom kidobni! kiáltotta. Aztán lerogyott a pamlagra s hangosan sírni kezdett.

— Ilyen ajánlatot! — zokogta. — Nekem! Nyomorultak!

A fájdalom kitörésének e pillanatát, tekintve, hogy a folyosó végéről közelgő lépteket is hallottam, felhasználtam a gyors távozásra. A csokorral együtt visszatértem a páholyba.

— Hát mért nem vitte el a virágot a kisasszonynak?

— **A palánkai casino** f. hó 20-án saját helyiségeiben zártkörű jelmezestélyt rendez, melyre t. c. és b. cs. tisztelettel meghívja a rendezőség. Belépődíj személyenként 2 K, családjegy 5 K. Kezdeté 8 órakor. Jelmezen való megjelenés nem kötelező.

— **Lopás.** Szilbácson febr. 4-ről 5-ikére eső éjszakán Ninkov Dása jómodu paraszt gazda kárára ismeretlen tettesek meglehetősen mennyiségű tengerit loptak. Rozsmai Mihály csendőrőrmester nyomoz.

— **A nazarénus katona drámája.** Tankovics Péter szabadkai legény áttért a nazarénus hitre, de egyszersmind új vallásának vértanújává lett. Még 1906-ban fegyvergyakorlatra hívták be Ujvidékre. Fegyverhez persze nem akart nyulni. Ezért Péterváradra vitték a katonai börtönbe. Már két esztendő töltött a nazarénus katona börtönben, de lelke azért csak nem akart megtörni, nem nyult a fegyverhez. A rabéletet azonban elunta s hogy ettől szabaduljon, a napokban cellájában felakasztotta magát. Szabadkán lakó szüleit csak temetése után értesítették fiuk haláláról.

— **Gyakornokot kapnak a járási számvevők.** A belügyminiszter értesítette a vármegye alispánját, hogy a járási számvevők mellé számgyakornokok kirendelése van tervbe véve. Egyelőre harminc járási számvevőség kap az országban számgyakornokot.

— **Halálozás.** Klein Ferencné sz. Avmária Zsófia, a palánkai póstamester neje a napokban 46 éves korában meghalt. Az ág. ev. vallás szertartása szerint temették el, a közönség óriási részvételével.

— **Farsang.** A paripási önk. tűzoltóegylet a m. hó 27-én a Rack-féle vendéglőben táncmulatságot rendezett, amelyhez fogható, fényesen sikerült táncmulatság még itt sohasem volt. A mulatságon 300-nál több vendég jelent meg és a humanus célú egyeletnek mintegy 270 K-át jövedelmezett. Hogy a jókedvben nem volt hiány és hogy a mulatság világos reggelig tartott, azt talán külön hangsúlyozni sem kell.

† **Halálozás.** Baics Vladimír, az ujvidéki kir. törvényszéknek évtizedeken keresztül buzgó és lelkiismeretes tisztviselője hosszas szenvedés után e hó 1-én meghalt.

— **A szabadkai cipésziparosok** nagyszabású cipőgyár létesítését tervezik. Ehhez a mozgalomhoz most a bácsmezei cipőkereskedők is csatlakoztak abbéli ígéretükkel, hogy szükségleteiket ennél a gyárnál fogják fedezni. A szabadkai cipőgyár — hír szerint a bosnyák piac kielégítésére különös gondot fog fordítani.

— **Jegyzőválasztás Béregen.** A Grosser Lajos halálával megüresedett jegyzői állást január 28-án töltötték be. A sok pályázó közül Drégely Antal helyettes jegyzőt, volt hercegszántói aljegyzőt választották meg egyhangulag.

— **Gyógyszertár átruházás.** A bácsopoljai „Sarlós Boldogasszony“-hoz címzett gyógyszertár Fehér Jenőről Müller Vilmosra, a szondi „Angyalhoz“ címzett gyógyszertár pedig Beke Gáborról Zaáry Elemérre ruháztatott át.

— **A cservenikai szegénygyermekeket** gyámoltóegylet e hó 6-án tombolaestélyt rendezett a Hungária-vendéglőben. A jövedelmet szegénygyermek támogatására fordítják.

— **A topolyai fogyasztási adót** a község házilag kezeli. A múlt esztendőben a községnek ebből 8990 korona tiszta haszna maradt.

— **Sztankovich György — műszaki tanácsos.** Sztankovich György kir. főmérnököt a zombori kir. államépítészeti hivatal főnökét a kereskedelmi miniszter műszaki tanácsossá nevezte ki.

— **Iparpártoló kereskedők** jutalmazása. A Tulipánszövetség magyar védőegylet a kereskedelmi miniszterhez beadványt intézett, amelyben azt javasolja, hogy az állam részesítse támogatásban azokat a kereskedőket, akik kizárólag magyar iparcikkek elárúsításával foglalkoznak.

— **A topolyai községi alkalmazottak** fizetésöknek mérsékelt fölemelését kérték. A képviselőtestület a kérelmet 23 szóval 22 ellen, tehát 1 szavazattöbbséggel elutasította. E határozattal, felebezés folytán, a vármegye is foglalkozik.

— **Elviszik a lovak elejét.** A török kormány három megbízottja tartózkodik már hetek óta Szabadkán lóvásárlás céljából. A küldött szállítmányok úgy látszik nagyon megfeleltek, mert a török kormány a napokban újabb hat megbízottja érkezett Szabadkára, hogy a Schvimmer cég útján a Bácskában 11,000 lovat vásároljanak. A bácskai lovak jó minőségét az olasz kormány is méltányolta, mert ennek is három megbízottja tartózkodik Szabadkán szintén lóvásárlás céljából. A néhány év óta pangó bácskai lókereskedelem ismét élénk lendületet vett, ami csak arra bizonyíték, hogy hadi célokra legolcsóbb és legprimább anyag egész Magyarországon a bácskai ló.

— **Meghívó.** Hardi István a bácskeresztúri nagyvendéglő bérője f. hó 11-én vendéglőjében táncmulatságot rendez, melyre t. címet és b. cs. tisztelettel meghívja. Belépődíj személyenként 60 f., családjegy 80 f. Kezdeté este 7 órakor.

— **Jótékonycélú előadás Hódságon.** A déolaszországi földrengés és ajkai bányaszerencsétlenség áldozatainak segélyezésére a rendező bizottság Szemző Károly főbíró elnökle alatt nagyszabású műkedvelői előadást és koncertet rendez. Az előadás napjúl február 30-át tűzte ki a rendezőség. Védnökül Ertl János országgyűlési képviselőt kérte fel a bizottság. Társelnökök: Papp József kir. járásbíró, Rausch Ede, Korény Béla, dr. Legrand Ferenc, Gyuresány József, dr. Hoffbauer Miklós, Raag Antal, May Lőrinc, Tuffner Péter.

— **A hadkötelesek utlevele.** Minhogya közös hadseregnek, valamint a honvédségnek nem tényleges állományában levő egyének utlevél iránt való kérelmének elbírálása körül a hatóságok eltérő eljárást követnek, a belügyminiszter elrendelte, hogy a nem tényleges állomány legénység részére külföldre szóló utlevél kiadása előtt, az illető hadkiegészítő kerületi parancsnokság előzetesen minden egyes esetben megkerestessék aziránt, hogy — az utlevélügyre vonatkozó véleményének közlése mellett — nyilatkozzék, vajjon az illető mikor fog fegyvergyakorlatra, szolgálatra vagy kiképzésre behivatni. Külföldre szóló utlevél pedig csak akkor állítható ki, ha a parancsnokság válaszában kijelenti, hogy annak kiadása ellen, a védkötelezettség szempontjából akadály nem mutatkozik.

— **Háziipar termelő szövetkezetek.** A háziipar örvendelese föllendülésével mindjebb szaporodnak a háziipari tárgyakat készítő és értékesítő szövetkezetek. A legközelebbi időben magában a Bácskában 26 ilyen háziipari termelő szövetkezet alakult, és pedig Bácsfeketehegyen, Bácsföldváron, Bácskeresztúron, Bácsordason, Bezdánban, Dunacsében, Gomboson, Hódságon, Jánosalmán, Katymáron, Kishegyesen, Kulán, Magyarkanizsán, Martonoson, Moholon, Monostorszegen, Óbecsén, Ókérén, Péterréven, Szilágyin, Szenttamáson, Temerinben, Titelen, Ujvidéken és Zentán. A termelő szövetkezeteknek összesen 846 tagja van. Itt-ott a községek is jelentékenyen támogatják a mezőgazdasági munkások szövetkezeteit, így Ujvidék városa a dunai szigeten levő tiz holdas füvezessző termését a szövetkezetnek ajándékozta. Péterréve tizenhat holdon termelt füvezesszőjét a szövetkezetnek adta ingyen. Mohol községe a nyersanyagot félárban engedélyezte. Darányi földművelésügyi miniszter a munkásügyi főosztály útján a jóirányú szövetkezetnek nyersanyag beszerzésére megfelelő államsegélyt engedélyezett, hogy a szövetkezeteknek — melyek a munkások kereseti viszonyait javítják — a kezdet nehézségeivel könnyebben megküzdhesenek.

— **Báli czipők, keztyűk, legyezők,** nyakkendők, férfi ingek csakis jobb kivitelben és nagy választékban Kardos-nál Kulán.

Eljegyzési - Lakodalmi - Damast - Eolienne - Selyem

és „Henneberg“selyem 1 K 35 f-től feljebb, bérmentve és vámentesen. Minta postafordultával.

Seidenfabrikt. Henneberg in Zürich

Gabona árak: Budapesten:		
Buza áprilisra	—	12.76
Zab	—	8.58
Tengeri májusra	—	7.26
Kulán:		
Buza	—	12.—
Zab	—	7.60
Tengeri	—	6.40

HÁZ 1-3

a Kossuth-Lajos-utcában, nagyobb műhelynek is alkalmas, más vállalat miatt eladó. Bővebb értesítést ad ifj. Schwerer József kovácmester Kulán

Házi nyulak

Belga óriás, Normandi és ezüst fajtájú, olcsón kaphatók. Blum Frigyes Torzsa

73 sz. 909

Palánka község

Hirdetmény.

Palánka községben 720 K évi fizetéssel javadalmazott **irnoki** állás ideiglenesen megüresedett. Felkérem azokat, kik ezen állást elnyerni óhajtnak, hogy alulírott községi jegyzőnél személyesen vagy írásban **február 10-ig** jelentkezzenek.

Palánka, 1909 február 3.

Potzta György, jegyző

teljesen látható írásu

ÍRÓGÉP

következő előnyt nyújt:

- A **STOEBER** írógép írása az első betűtől az utolsóig teljesen és állandóan látható.
- A **STOEBER** írógép az összes rendszerű írógépek előnyeit magában foglalja és azokon kívül számos újítással van ellátva.
- A **STOEBER** írógép 45 acél-billentyűje 90 írásjelet ír.
- A **STOEBER** írógép betűkarjai könnyen kicserélhetők.
- A **STOEBER** írógép visszaváltóval van ellátva és tízedes tabulátorral (rovatólókészülékkel) is szállítható.

Magyarországi vezérképviselet:

Lukács és Schwarcz Bpest, V. Vácikörút 60

IFJ. KOVÁCS SÁNDOR, KULÁN

Ajánl jó, tartós és formás (hazai gyártmányu)

Kobrak-cipőket (A világ minden tájékán hordják)

Továbbá ajánl férficipőkben elsőrangú minőségben vilghírű **AMERIKAI cipőket** amelyekben a tyúkszemek teljesen elmúlnak

A „Kulai Takaré- és Hitelintézet Részvénytársaság“ 1908 évi (XIII. üzletévi) mérleg-számlája

Vagyon

Teher

Pénztár		30349 79	Részvénytőke		200000
Váltók: bankszerű váltók	877629 48		Tartalékalap	59150 62	
jelz. biztosított váltók	561776 —	1439405 48	„ részvények átirásából	12 24	59162 86
Jelzálog kölcsönök		610897 87	Betétek		751749 76
Adósok: folyószámlán		42358 32	Visszleszámított váltók		615992 70
Értékpapír		107483 55	Engedményezett jelz. kölcsönök		590500 30
Adóslevél kölcsönök		58432 —	Hitelezők folyószámlán		27053 —
Oszt. magy. bank giró-számlán		1581 56	Fel nem vett osztalék		98 —
Postatakarékpénztár		4534 43	Árfolyam tartalék		1300 —
Felszerelés		3706 82	Illeték tartalék		19 61
Átmeneti tételek		5011 69	Átmeneti kamatok		19335 21
			1908 évi tiszta nyereség		38550 07
		2303761 51			2303761 51

Kula, 1908. december 31.

Puhalák Gáspár
pénztárnok

Dr. Récei Ede
igazgató

Zwipp Ferencz
főkönyvelő

Jelen mérleg-számla általunk megvizsgáltván, az üzleti fő- és segédkönyvekkel megegyezőnek találtatott

A felügyelőbizottság:

Halász Mihály

Dr. Holländer Dávid

Dr. Ormay Kálmán

Schwartz Péter

Jakobb Ferencz

354 sz. 909

Ószivác község

Pályázati hirdetmény

Bácsbodrog vmegye trvnyhatósági bizottsági bizottságának 1191 közgy. 1900 számú szabályrendelete értelmében Ószivác községre nézve az **utca- és terek szabályozására** vonatkozó műszaki munkálatok elvégzéséhez alulírott községi előjárás pályázatot hirdet.

A pályázat határideje legkésőbb **1909 március 25 d.u. 6 óra.**

A pályázati és munkafeltételek B-bodrog vmegye alispánjának 1907 évi május 17-én 19807 alisp. 907 sz. alatt kelt körrendeletével közölt és a zombori m. kir. államépítészeti hivatalnak 1907 évi április 30-án kelt utasításában végre B. M. 83000/1907 sz. közszállítási szabályrendeletben foglaltatnak.

Pályázók azon tényekkel, hogy ajánlatot tesznek eleve kijelentik, hogy a fenti feltételeket ismerik és azoknak, valamint az ajánlatban kikötendő különleges feltételeknek magukat mindenben alávetik.

Az anyagárak egységárai szóval is kiírandók.

Ószivác, 1909 február 4.

Zsupansky Lyubo **Csizmadia Tamás**
jegyző 1-2 bíró

Utányomás nem díjaztatik.

344 sz. 909

Ószivác község

Pályázati hirdetmény.

Ószivác községben üresedésbe jött **rendőrvezetői és egy gyalogrendőri** állásra pályázatot hirdetünk.

A rendőrvezető javadalmazása évi 800 K készpénzfizetés, a gyalogrendőr javadalmazása évi 600 K készpénzfizetés, mely havonta előleges részletekben fizetetik. Ebből a nyugdíjnyújtás szabályszerűen levonatik. A felszerelést és egyenruházatot a község adja.

Az általános pályázati feltételeken kívül a pályázóktól megkivántatik, hogy magyarul írni és olvasni tudjanak és a szerb és német nyelvet legalább szóban bírják. A rendőrvezetőtől ezenkívül megkivántatik, hogy a magyar nyelvet szóval és írásban oly tökéletesen tudja, hogy az előírt írásbeli teendőket biztosan végezni képes legyen.

Sajátkezűleg írt és kellően okmányolt pályázati kérvények az előjárásra címezve **február 25-ig** a községi jegyzőnél nyújtandók be.

Személyes jelentkezés is kötelező.

Ószivác, 1909 február 3.

Zsupansky Lyubo **Csizmadia Tamás**
jegyző 1-2 bíró

Utányomás nem díjaztatik

5049/tkvi 908

Árverési hirdetményi kivonat.

A hódsgái kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Legrand Ferencz ügyvéd által képv. Hódsgái Takarékpénztár végrehajtatónak **Krivokutya Mija** liliomosi lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében 500 K s jár. ir. tőkekövetelés kielégítése végett a zombori kir. törvsnék (a hódsgái kir. jbiróság) területén levő a liliomosi 184 sz. betétben Al 284 hrsz. 56 □-ölnyi kert és 285 hrsz. 168 ö. i. sz. ház és 154 □-ölnyi beltelekből 328 K kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok Liliomosi községhezánál **1909 február 20-án** d.e. 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben vagy az 1881. LX. tc. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1-én 3333 sz.a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 881. LX. 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Hódsgái, 1908 nov. 23.

A kir. jbiróságnál mint tkvi hatóságnál.

KERESZTÉNY kir. járásbíró

344 tkvi 1908

Árverési hirdetményi kivonat.

A hódsgái kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr. Krno Milos ujvidéki ügyv. által képv. Steiner Lipót petroci lakos végrehajtatónak **Csapella György bácsu-ujfalui** lakos végrehajtást szenvedett ellen 1607 K 74 f tőkekövetelés és jár. ir. a zombori kir. törvsnék (a hódsgái kir. jbiróság) területén lévő a bácsu-ujfalui 662 sz. betétben A+ 1 sor 323 hrsz. 250 ö. i. sz. ház és 106 □-ölnyi udvar 800 K kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1909 április 14-én d.e. 9 órakor** Bácsu-ujfalui községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási ár alul is de 400 K-án alol nem fog eladatni.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. tc 42 §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. nov. 1. 3333 sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX tc 170 § értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni, s ha a vevők a kikiáltási árnál többet ígérnek, kötelesek a bánatpénzt a Vhn 25 §-a szerint kiegészíteni.

Hódsgái, 1909 január 22.

A kir. jbiróságnál mint tkvi hatóságnál.

KERESZTÉNY kir. járásbíró

FARSANG
tréfas jelenetek, bohózatok, vígjátékok, humorisztikus felolvasások, szavaltatok és meghívók gyűjteménye megrendelhető CSAJÁGI B. tenitónál, Kulán.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐÜLTVÁNYISKOLA
AZ ÁLLAMI FELÜGYELET MELLETT LÉTESÜLT
MILLENNIUM
TELEP
NAGYÓSZ
TORONTÁL M.

TERJEDELME 500 KAT. HOLD
KÉSZLET SOK MILLIÓ
ÁRJEJYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM NEM A MILLENNIUMTELEPEN-VETTEM